

INFOKIRJAOSKUSE

PÄEV

25. oktoober

**Näituse koostaja:
Maie Põiklik,
TTK raamatukogu**

INFOKIRJAOSKUSE DEFINITSIIONE

Allikas: <http://www.hot.ee/werro24/Definitsioonid.htm>

Eesti e-ülikooli minikursus INFOKIRJAOSKUS.

Kursuse autorid Tallinna Ülikooli infoteaduste osakonna õppejõud Sirje Virkus, Anne Uukkivi, Anneli Kuiv, Elviine Uverskaja, kursuse tehnilised teostajad Veronika Rogalevitš ja Peeter Tamm

**Selleks, et olla infokirjaoskaja,
peab isik ära tundma, millal ta
informatsiooni vajab
ja oskama määratleda informatsiooni
asukohta
ning hinnata ja kasutada vajaminevat
informatsiooni**

Ameerika Raamatukoguassotsiatsiooni
(American Library Association/ALA)
(1989) definitsioon

**Infokirjaoskus on võime
leida, hinnata ja kasutada
informatsiooni mitmesugustest allikatest**

Ameerika uurija Christina Doyle'i (1992)

**Infokirjaoskus on sobiliku infokäitumise
kohandamine,
koos kriitilise arusaamisega informatsiooni
arukast ja eetilisest kasutamisest
ühiskonnas,
et ükskõik millise infokanali või meediumi
kaudu
saada informatsiooni,
mis sobiks infovajaduse rahuldamiseks**

Ühendkuningriigi infokirjaoskuse uurijad
Sheila Webber ja Bill Johnston (2002)

**Infokirjaoskusel
nagu ka õpetamise ja õppimise fenomenil
ei ole iseseisvat elu,
see on pigem mõtlemise ja arutlemise viis,
mis on seotud konkreetse valdkonnaga**

Austraalia uurija Christine Susan Bruce (1997)

ÕPETUSI TEOORIAST

Info otsimise ja hindamise põhitõed

Anne Samp, Tallinna Pedagoogikaülikool

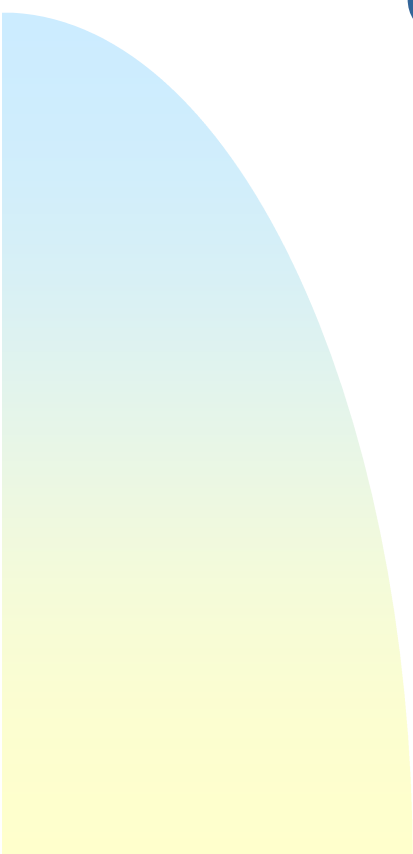
Milline on hea infootsija?

- Loogilise mõtlemisega
- Seoste leidmise oskusega
- Järelalus- ja üldistusvõimega
- Hea keeleoskusega
- Motiveeritud
- Teadmishimuline
- Teadmistega otsivahendite tööpõhimõtetest
- Hea mäluga või leitud huvipakkuvaid lehekülgi salvestav (Ctrl+D)
- Teadmistega surfamist kiirendavatest programmidest (Sensiva)
- Teadmistega otsingut tõhustavatest programmidest (Copernic) ja otsivahenditest
- Teadmistega klaviatuuri lühikäskudest

Päringu formuleerimine

- Infopäringud võivad olla kas täpselt piiritletud (exact) või ebamäärased (fuzzy). Täpselt formuleeritud päringu puhul on otsitavad dokumendid teatud unikaalsete parameetrite järgi kirjeldatavad, ebamäärase puhul mitte. Seetõttu on ka tulemus ebamäärasele päringule ebatäielik (kõiki potentsiaalselt vajalikke dokumente ei leita) ja ebatäpne (tulemuste seas on ka mittevajalikke dokumente)

Otsitulemused

- Otsingu tulemusena väljastatakse loetelu otsitulemustega. Otsitulemusi saab leitud informatsiooni järgi klassifitseerida kui otseseid (algdokumente sisaldavad) ja kaudseid (vahendusdokumente sisaldavad)
- Enamus otsivahendeid näitab tulemuste lehekülje ees sõnu, mida nad otsisid ning toovad loetelu relevantsuse järjekorras
- Enamus otsivahendeid annavad automaatse sisukokkuvõtte, et infootsija saaks kontrollida, kas leitud dokumendi sisu vastab ootustele
- Mitmed otsivahendid annavad leitud tulemuse juures lingi samalaadsete dokumentide leidmiseks

Veebiressursside hindamiskriteeriumid

5 peamist trükimaterjalide hindamise kriteeriumi on täpsus, objektiivsus, autorlus, ammendavus ja aktuaalsus:

- täpsus – kui usaldusväärne, tõene, vigadeta, toimetatud on informatsioon (veebistandardid on veel välja arendamata)
- autorlus – kes on autor, milline on tema ekspertiis antud ainevaldkonnas, milline on kirjastaja reputatsioon (sageli lisamata)
- objektiivsus – sageli määratlemata eesmärgid ja ülesanded, veeb on "virtuaalne seebikarp"
- ammendavus – millised teemad ja millise sügavusega on käsitletud
- aktuaalsus – kas informatsioon on aktuaalne, millal on loodud, üles pandud, viimati uuendatud

Allikas: Info otsimise ja hindamise põhitõed. Anne Samp, Tallinna Pedagoogikaülikool.

Õppe- ja Praktikateabe Keskuse SUVEKOOL 10. - 12. juuni 2002: ettekanne

<http://www.google.ee/search?q=Info+otsimise+ja+hindamise>

+p%C3%B5hit%C3%B5ed+&ie=UTF-8&hl=et (slaidid 30, 33, 36, 52)

http://www.innove.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=5593/2_Info_otsimise_ja_hindamise_pC_hitC_ed.ppt#328,52, Milline on hea infootsija?

NÄITEID KÕRGKOOULIDE ÕPPEMATERJALIDEST

TTÜ RAAMATUKOGU

Infootsioskused 2010/2011 PROGRAMM : Kirjanduse otsing teemal (Abiinfo) : Infokirjaoskus: infootsioskuste ABC

Allikas: TTÜ Raamatukogu veebisait

<http://www.ttu.ee/raamatukogu/ulioopilasele/abiinfo-otsijuhendid/infokirjaoskus/>

INFOKIRJAOSKUS

Taimi Nurmiste, 28.05.2010

MÄÄRATLE INFOVAJADUS

Milline on töö eesmärk? Täpsusta teemat. Tutvu vastavate mõistetega – kasuta teatmeteoseid. Koosta loetelu eesti- ja ingliskeelsetest teemakohastest terminitest (märksõnadest) ja sünonüümidest.

KUJUNDA OTSISTRATEEGIA

Millist tüüpi informatsiooni vajad: raamatud, ajakirjad, artiklid, ülevaated, statistika, õigusaktid, patendid, standardid jne. Kas on tähtis informatsiooni ajaline piirang ja geograafiline ulatus, keel?

KOOSTA OTSIPROFIIL

Sõnasta infovajadus – formuleeri otsing sõna või sõnaühendina, fraasina. Kombineeri märksõnu, kasutades Boole'i operaatoreid, metamärke, sõnade kärpimist.

**OTSI ERINEVATEST
INFOALLIKATEST**

raamatuid, ajakirju, artikleid jne

E-kataloog ESTER; Referaat- ja täistekstiandmebaasid (EBSCOhost Web, ScienceDirect jt); A-to-Z: e-ajakirjad ja e-raamatud; Google Scholar, TTÜR e-Raamatukogu ja Teemaväravad.

**HINDA KRIITILISELT LEITUD
INFORMATSIOONI**

Kas leitud informatsioon on sisult relevantne (teemale vastav) ja ajakohane, allikas usaldusväärne? Kas autor või kirjastus on autoriteetne? Kas materjali on piisavalt? Konsulteerí juhendajaga. Vajadusel korda otsingut uuendatud otsiprofiiliga.

KIRJUTA TÖÖ VALMIS

Töö kirjutamisel jälgi kirjalike tööde vormistamise reegleid. Küsi juhendmaterjale infokonsultandilt. Pea silmas informatsiooni kasutamise õiguslikke aspekte.

LISA VIITEALLIKAD

Kasutatud kirjanduse ehk viiteallikate loetelus peavad olema kirjas kõik Sinu töös viidatud, tsiteeritud või refereeritud materjalid. Vajadusel võta eeskujuks raamatukogus koostatud juhend.

Universitetsbiblioteket i Trondheim

<http://www.ntnu.no/viko/en>

VIKO

Your guide to information literacy

VIKO
video

FINDING ARTICLES

USING THE INTERNET

FINDING BOOKS

EVALUATING INFORMATION

INFORMATION SOURCES

WRITING PAPERS

DEFINING RESEARCH TOPICS

CHOOSE A SUBJECT

[INFOKIRJAOSKUSE TEEJUHT]

Your guide to information literacy - VIKO

<http://www.ntnu.no/viko/en/mod7/index.php>

Def. Res. Topic

Millised on minu ressursid (aeg, internetikasutus jms.)?

Millised on minu vajadused?

Kuidas defineerida minu uurimisteema?

Sources

Kuidas leida informatsiooni?

Finding books

Kuidas leida raamatuid ?

Finding Articles

Kuidas leida artikleid ?

Using the Internet

Kuidas kasutada internetti informatsiooni leidmiseks?

Evaluating Inf.

Kuidas valida vajalikku ja asjassepuutuvat informatsiooni?

Writing Papers

Kuidas kirjutada tööd?

Choose subject

Millised allikad (algmaterjal) on vastavuses minu teemaga ja kuidas neid kasutada?

ARTIKLEID INFOKIRJAOSKUSEST

INFOKIRJAOSKUS JA INFOKÄITUMINE INFOUURINGUTE KONTEKSTIS

Sirje Virkus
TLÜ infoteaduste osakonna juhataja

Sissejuhatus

Raamatukogu- ja infoteenuste eesmärgiks on juurdepääsu tagamine inforessurssidele, informatsioonile ja ideedele. Juurdepääs tagatakse inforessursside valimise, komplekteerimise, töötlemise ja kättesaadavaks tegemise abil.

Traditsiooniliselt on raamatukogu- ja infoteenused keskendunud infoallikatele ja tehnoloogiale; arendatud on keerukaid süsteeme tekstide säilitamiseks, organiseerimiseks ja otsinguks.

Tuntud raamatukoguteadlane Jesse H. Shera (1972) on nimetanud neid aspekte raamatukogunduse operatsioonilisteks aspektideks. Kuhlthau (2004) nimetab raamatukogude tegevust infoallikate kogumisel, liigitamisel, indekseerimisel ja otsingustrateegiate kavandamisel bibliograafilisesse paradigmasse kuuluvaks. Bibliograafiline paradigma keskendub infokasutusele süsteemist lähtuvalt. Tähelepanukeskmes pole mitte infokasutaja ning info hankimise protsessid, vaid infosüsteemid ja -allikad. Bibliograafiline paradigma on orienteeritud kindlale korrale ja korrastatusele, kuid infokasutaja konstruktiivseid info hankimise protsesse iseloomustab ebamäärasus ja korratus. Ta leiab, et bibliograafiline paradigma domineerib raamatukogu- ja infoteenuste valdkonnas ka käesoleval ajal. Kaasajal on erialakirjanduses hulganisti diskussioone sellest, kuidas tehnoloogia muudab totaalselt raamatukogu ning nõuab muutusi raamatukogu- ja infoteenuste käsitlustes ning mõttelaadis. Mitmed uurijad viitavad sellele, et kõrgetasemeliselt organiseeritud kogud, kaasaarvatud digitaalraamatukogud, muutuvad tarbetuks, kui ei ole arvesse võetud kasutaja infokäitumist ja info hankimise viise. Wilson (1977) väidab, et raamatukogusüsteemide arenduspoliitika peab põhinema eelkõige arusaamisel infotarbijast ja tema infokäitumisest. Paradigma, mille tähelepanukeskmes on infokasutaja, on kasutajakeskne paradigma.

Kaks olulist kasutajale suunatud raamatukoguteenust on teatmeteening ja infotarbija

koolitus. Kuhlthau (2004) eristab füüsilist ja intellektuaalset juurdepääsu inforessurssidele. Füüsiline juurdepääs on seotud infoallikate ja informatsiooni asukohaga, intellektuaalne juurdepääs on seotud infoallikates oleva informatsiooni ja ideede tõlgendamisega. Intellektuaalse juurdepääsuga on otseselt seotud infokirjaoskuse või infopädevuse arendamine ning infotarbija koolitus. Raamatukogu ja infoteaduse uuringud on veenvalt tõestanud, et informatsiooni hankimine on intellektuaalne protsess. Buckland (1991) on lisanud veel informatsioonile lingvistilise ja kontseptuaalse juurdepääsu mõiste.

Infotarbijakoolitus

Kasutajakoolitusega (*user education*) on teadusraamatukogud tegelenud pikka aega ja seda on erialakirjanduses põhjalikult käsitletud (Fjällbrant and Malley, 1984; Salony, 1995). Levinud on seisukoht, et kasutajakoolitus tekkis Ameerikas 19. sajandi lõpul. Salony (1994) väidab, et kasutajakoolitust viidi Saksamaa ülikoolides läbi juba 17. sajandil. Ameerika Raamatukogu–assotsiatsiooni esimese presidendi Justin Winsori (1876) väide raamatukoguhoidjast kui koolitajast on erialakirjanduses sagedast viitamist leidnud kui esimene märk raamatukoguhoidja rollist koolitajana (Salony, 1995).

1970-ndatel ja 1980-ndatel aastatel tegid paljud Suurbritannia, Kanada, Ameerika Ühendriikide, Saksamaa, Austraalia ja Skandinaavia raamatukogud algust kasutajakoolituse programmidega. Need kujutasid endast raamatukogu kasutamise lühikursusi, inforessursside ja kataloogide tutvustusi esimese kursuse üliõpilastele ja infooskuste kursusi bakalaureuse ja kraadiõppuritele (Fjällbrant, 2000; Homann, 2001; Virkus, 2003a).

Erialakirjanduses on kasutusel hulgaliselt termineid kasutajakoolituse tähistamiseks, mida kasutatakse nii sünonüümidenä kui eri tegevuste määratlemiseks: nt raamatukogututvustus (*library orientation*), raamatukoguõpetus (*library instruction*), bibliograafiaõppus (*bibliographic instruction*), infokirjaoskuse koolitus (*information literacy education*).

Raamatukogututvustus on raamatukogu tegevusvaldkond, mis tutvustab eelkõige raamatukogu teenuseid, kogusid, struktuuri ja paigutust raamatukogu kasutajatele või potentsiaalsetele kasutajatele. James Rice (1981) määratleb raamatukogututvustust kui kasutajakoolituse esimest tasandit, millel on järgmised eesmärgid:

- Tutvustada kasutajaid raamatukogu hoonetega;
- Tutvustada raamatukogu osakondi ning teeninduspunkte ning raamatukogu ja infotöötajaid;
- Tutvustada erinevaid teenuseid nagu infootsingud arvutil, 'rääkivad raamatud' või raamatukogudevaheline laenutus;
- Tutvustada raamatukogu tegevuspoliitikat nagu viivised või raamatukogu lahtiolekuajad;

- Tutvustada raamatukogu kogude paigutust;
- Motiveerida kasutajat raamatukogusse tagasi pöörduma ja seal leiduvaid ressursse kasutama;
- Luua kasutajatele abivalmis ja sõbralik õhkkond.

Raamatukogututvustus toimub sageli õppekäiguna raamatukogus, kuid üha enam levivad veebipõhised raamatukogututvustused. Kasutakse ka videoesitlusi, tutvustavaid trükiseid, juhendeid ning multimeediaprogramme (Wilson, 1995, 154).

Raamatukoguõpetus on eelkõige raamatukogu kasutamise õpetamine, kusjuures rõhuasetus on raamatukogul kui institutsioonil ja sellega seotud protseduuridel, kogudel ja tegevuspoliitikal (Wilson, 1995, 154). Rice (1981) väidab, et raamatukoguõpetus on kasutajakoolituse teine tasand. Raamatukoguõpetuses keskendutakse põhjalikumalt raamatukogus leiduvatele infoallikatele. Raamatukoguõpetus käsitleb vahendeid ja tehnikaid, sealhulgas perioodikaregistrite, teatmeteoste, kaart- ja arvutikataloogide ning bibliograafiate kasutamist.

Raamatukoguõppuste läbiviimiseks kasutakse loenguid, diskussioone, meediaesitlusi, arvutipõhist õpet ja trükimaterjale.

Alates 1970ndate aastate keskelt kasutatakse laialdaselt terminit bibliograafiaõppus, mis paljude autorite käsitluses tähendab igasugust tegevust, mis on kavandatud selleks, et õpetada lugejale, kuidas leida ja kasutada informatsiooni. Paljud autorid leiavad, et vastupidiselt raamatukoguõpetusele väljub bibliograafiaõppus raamatukogu füüsilistest piiridest. Bibliograafiaõppusi viiakse läbi kasutades erinevaid meetodeid, nt multimeediaesitlused, arvutipõhine õpe, loengud, grupitöö, diskussioonid, simulatsioonid, demonstratsioonid jms. 1980ndatel aastatel hakati rääkima nn teise generatsiooni bibliograafiaõppuse kujunemisest, mis põhines kaasaegsetel õppimiskäsitlustel ja rõhutas kontseptuaalset lähenemist. Kontseptuaalne lähenemine tähendas eelkõige põhiprintsiipide õpetamist vastupidiselt spetsiifiliste meetodite õpetamisele (Wilson, 1995, 156).

1980ndatel aastatel kerkis meditsiiniraamatukogude valdkonnas esile termin infojuhtimise koolitus (*information management education*). Nina Matheson ja John Cooper väitsid, et raamatukoguhoidjate kriitiline vastutusvaldkond on infosüsteemide ja -keskkondade loomine, mis soodustab infootsingut ja -kasutamist. Infojuhtimise koolituse eesmärk on kujundada teadmised ja oskused vajaliku informatsiooni määratlemiseks, otsinguks, hindamiseks ja kasutamiseks. Selline lähenemine erineb arusaamast, et raamatukoguhoidja vastutus lõpeb hetkel kui infokasutaja on leidnud vajaliku informatsiooni. Infojuhtimise koolitus eeldab, et raamatukoguhoidja õpetab infokasutajat informatsiooni korrastama ja kasutama ning raamatukoguhoidja muutub infovahendajast koolitajaks (Wilson, 1995, 156).

1990ndatel aastatel toimusid erialaringkondades mitmed diskussioonid mõiste bibliograafiaõppus üle. Avaldati arvamust, et mõiste on vananenud ja ei peegelda kõiki neid aspekte, mida raamatukoguhoidja koolitajana tavatseb teha. Pakuti välja mõisteid nagu bibliograafiakoolitus (*bibliographic education*), koolitusteenused (*educational services*), infokirjaoskuse õpetus (*information literacy instruction*) ja kasutajakoolitus (*user education*). Kõiki eelpoolnimetatud mõisteid kasutatakse erialakirjanduses suhteliselt meelevaldselt.

Infotarbija koolituses eristatakse mitmeid erinevaid lähenemisi. Tuckett ja Stoffle (1984) eristavad kolme lähenemist:

- Raamatukogu vahenditest lähtuv (*a library tool approach*);
- Kontseptuaalsest raamistikust lähtuv (*a conceptual framework approach*);
- Teooriapõhine lähenemine (*a theory-based approach*).

Kuhlthau (1987) käsitlus on põhimõtteliselt sarnane, kuigi ta kasutab mõnevõrra erinevaid termineid:

- Allikast lähtuv lähenemine (*a source approach*);
- Rajaleidja lähenemine (*a pathfinder approach*);
- Protsessipõhine lähenemine (*a process approach*).

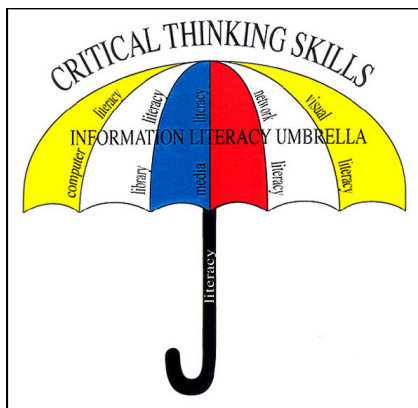
Allikast lähtuv lähenemine domineeris 1960ndatel ja 1970ndatel aastatel, rajaleidja mudel 1980ndatel aastatel ning 1990ndad aastad tähistavad liikumist protsessipõhisele lähenemisele. Protsessile suunatud lähenemine rõhutab mõtlemise tähtsust ja infomatsiooni kasutamist probleemide lahendamisel. Selline lähenemine ei välista teadmisi, mis on seotud eelnevate lähenemistega, nagu teadmised infoallikatest, otsivahenditest ja -strateegiatest, kuid rõhutatakse seda, et teadmised konstrueeritakse mõtlemise ja probleemide lahendamise protsessis. Protsessile suunatud lähenemine põhineb konstruktivistlikul õppimiskäsitlusel.

Infokirjaoskus

Alates 1970ndate aastate keskpaigast räägitakse üha sagedamini infokirjaoskuse arendamisest. Traditsioonilist kasutajakoolitust peetakse infokirjaoskuse eelkäijaks, kuid infokirjaoskust nähakse märksa laiemana. Võib öelda, et viimase kümne aasta jooksul on infokirjaoskus tõusnud kogu maailmas infoteadlaste huvikeskmesse ja see on sagedane termin erialakirjanduses.

Termin “infokirjaoskus” on kasutusel alates 1974. aastast ja seda tutvustas esmakordselt Paul Zurkowski, Ameerika Ühendriikide Infotööstuse Assotsiatsiooni president. Käesoleval ajal võib täheldada infokirjaoskust käsitlevate kirjutiste arvu tohutut kasvu ning kasutusel on palju erinevaid infokirjaoskuse definitsioone ja mudeleid.

Mitmed uurijad ja praktikud käsitlevad infokirjaoskust kui vihmavarju kontseptsiooni, mis sisaldab palju erinevaid kirjaoskusi. Tuntud on infokirjaoskuse

propageerija Patricia Senn Breivik'i (2000) metafooriline kujund infokirjaoskusest kui vihmavarju mõistest (Virkus, 2003a) .

Joonis 1. Breivik'i (2000) metafoor kirjaoskusest kui vihmavarju mõistest

Austraalia uurija Christine Bruce (1997) defineerib infokirjaoskust läbi seitsme erineva kogemuse:

infotehnoloogia, infoallikate, infoprotsessi, infokontrolli, teadmiste konstrueerimise, teadmiste avardamise ja tarkuse kogemuse. Ta väidab: „Infokirjaoskusel nagu ka õpetamise ja õppimise fenomenil ei ole iseseisvat elu, see on pigem mõtlemise ja arutlemise viis, mis on seotud konkreetse valdkonnaga“.

Briti uurijad Webber ja Johnston (2002) defineerivad infokirjaoskust kui tõhusat ja eetilist infokäitumist: „Infokirjaoskus on sobiliku infokäitumise kohandamine koos kriitilise arusaamisega informatsiooni arukast ja eetilisest kasutamisest ühiskonnas, et ükskõik millise infokanali või meediumi kaudu saada informatsiooni, mis sobiks infovajaduse rahuldamiseks“.

Paljud autorid lähtuvad infokirjaoskuse defineerimisel biheivoristlikust käsitlusest. Nad defineerivad infokirjaoskust läbi infokirjaoskaja isiku oskuste. Seega leidub pikki loetelusid sellest, mida infokirjaoskaja peab olema suuteline tegema.

Briti raamatukogu- ja infoprofessionaalide ühendus CILIP (*Chartered Institute of Library and Information Professionals*) (2005) defineerib infokirjaoskust järgnevalt: “Infokirjaoskus on teadmine sellest, millal ja miks infot vajatakse, millistest allikatest seda otsida ja kuidas informatsiooni hinnata, kasutada ja edastada.”

Levinuim ja kõige enam viidatud on Ameerika Raamatukoguassotsiatsiooni (*American Library Association /ALA*) infokirjaoskuse definitsioon: "Selleks, et olla infokirjaoskaja, peab ära tundma, millal informatsiooni vajatakse, oskama määratleda informatsiooni asukoht ning hinnata ja kasutada vajaminevat informatsiooni" (ALA, 1989, 1).

Kokkuvõtvalt – infokirjaoskuse all mõistetakse infovajaduse äratundmist; arusaamist, et täpne ja ammendav informatsioon on arukate otsuste allikaks; oskust määratleda potentsiaalsed infoallikad; oskust kasutada edukaid otsistrateegiaid info hankimiseks; oskust kasutada infoallikaid paber- ja elektronkandjatel; oskust hinnata leitud informatsiooni ja infoallikaid; oskust korrastada leitud informatsiooni; oskust integreerida uus informatsioon olemasoleva informatsiooniga; oskust kasutada informatsiooni probleemide lahendamiseks (Virkus, 2005).

Kogu infokirjaoskuse mõiste arengu perioodil on toimunud jätkuv diskussioon selle üle, et see termin on liiga ebamäärane ja et väljaspool raamatukogu- ja infoprofessionaalide ringkondi ei mõisteta seda. Mõned autorid pakuvad uusi

termineid nagu *information empowerment, information competence, information competency, information mediacy, information problem solving, information fluency, information literacy and skills, information literacy skills*. Ükski nendest pole siiski suutnud konkureerida infokirjaoskuse mõistega (Virkus, 2003a).

Infokirjaoskuse temaatika on muutunud eriti aktuaalseks eelkõige infohulga kiire kasvu tingimustes. Infohulga tohutut kasvu on põhjustanud oluliselt info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) kiire areng. Paljud muutused on seotud arvutite võimaluste suurenemisega säilitada tohutuid andmehulki, töödelda neid kiirelt ja teha kasutajatele telekommunikatsioonivõrkude vahendusel kättesaadavaks. Uurimistulemused on näidanud, et ajavahemikul 1970-2000 toodeti rohkem infomatsiooni kui eelneva 5000 aasta jooksul kokku (Virkus, 2003b). Teiseks, info edastamise võimalusi on varasemast palju rohkem ning tehnoloogilised arengud on teinud juurdepääsu informatsioonile üha kergemaks. Rohkem kui kunagi varem pakutakse meile iga päev tooteid, teenuseid, ideid ja uskumusi. Lisaks pommitatakse meid pidevalt niisuguse infoga, mida me ei ole kunagi soovinud ega soovi (nt e-posti kaudu saadetavad rämpskirjad, reklaam jms). Samas tuleb tõdeda, et inimese võime töödelda informatsiooni ei ole kasvanud samasuguse kiirusega. Meie võime lugeda teksti, vaadelda pildikujundeid, kuulata helisid ja haista on paraku suures osas samasugused nagu see oli Rooma senaatoritel või keskaegsetel õpetlastel.

Kiire tehnoloogilise arengu tagajärjel oleme jõudnud situatsiooni, mil üha rohkem räägitakse infouputusest või informatsiooni üleküllusest (Virkus, 2003b). Informatsiooni, eriti digitaalse informatsiooni üleküllusest põhjustatud haigusele on antud isegi ametlik nimetus – “infoväsimuse sündroom” (*“information fatigue syndrome” / IFS*) (Oppenheim, 1997). 1996. aastal 1300 firmajuhi hulgas läbiviidud uuring (Reuter Business Information, 1996) näitas, et informatsiooni üleküllus põhjustas sageli viivitusi otsuste vastuvõtmisel. E-kirjade läbivaatamine, millest sugugi kõik polnud relevantid, võttis firmajuhtidel enam kui tunni päevas. Teatud tipptundidel oli Interneti otsimootorite kasutamine infootsinguks väga aeganõudev protsess ja tõi sageli palju vastuseid, millest relevantsete leidmine osutus keeruliseks ja aeganõudvaks. Reuteri järgneva uuringu (1998) alusel väitis 38% firmajuhtidest, et suur hulk nende tööajast kulus infootsinguks; 43% kinnitas, et otsuste vastuvõtmine viivitus seetõttu, et infot oli liiga palju; 47% kurtis, et infouputus kiskus neid eemale peamistest tööülesannetest; 42% väitis infouputusest tulenevat stressi, mis viis pingeteni töökaaslastega, töörahulolu kaotuseni, tervisehäireteni; 61% kinnitas, et stress vähendas nende sotsiaalset aktiivsust; 60% kurtis infouputusest põhjustatud väsimust (Virkus, 2003b). Sellegipoolest pole info üleküllus uus fenomen. Klapp (1986) väitab, et esimeseks sotsiaalteadlaseks, kes juhtis tähelepanu info üleküllusele oli tõenäoliselt Georg Simmel (Simmel, 1950). Info ülekülluse probleemid on pikka aega olnud uurimisobjektiks mitmete valdkondade teadlastele. Sotsioloogid ja politoloogid tavadsevad vaadelda seda

fenomeni globaalses kontekstis (nt Deutsch, 1963), psühholoogid indiviidi tasandil (nt Miller, 1960, 1978) ja juhtimisteoreetikud otsuste vastuvõtuprotsessides (Mintzberg, 1975). Info ülekülluse probleemid on uurimisobjektiks ka infoteadlastele (Case, 2002, Virkus, 2003b).

Muutunud on samuti hoiakud, põhimõtted ja uskumused, mis juhivad inimese käitumist õppimisel ja õpetamisel ehk õppimiskäsitlused. Uutes õppimiskäsitlustes on nformatsiooni oskuslikul leidmisel, käsitlemisel ja kasutamisel oluline roll. Infokirjaoskust vajatakse nii isiklikus elus, õpingutes kui ka tööülesannete täitmisel. Seega on intellektuaalse juurdepääsu tagamine inforessurssidele ja infokirjaoskuse arendamine muutunud raamatukogude oluliseks tegevusvaldkonnaks.

Allikas: Ülikooliraamatukogu - väärtused, võimalused, väljakutsed Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu 60. aastapäeva teaduskonverents 4. aprillil 2006. Artiklite kogumik / [Võrguteavik] : Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu .- Tallinn : Tallinna Ülikool, 2007, lk. 25-29
ISBN/ISSN: 9789985585009

Kate-Riin Kont
TTÜR-i komplekteerimisosakonna juhataja
EBS-i juhtimisteaduse doktorant

**Plagiaat
üliõpilastöodes:
raamatukoguhoidja
roll ja vastutus**

**Plagiaadiilmingute kasv üliõpilastöodes
peaks tähelepanelikuks tegema ka raamatukoguhoidjaid,
sest nemad kui infokirjaoskuse
arendajad selgitavad tudengitele infokirjaoskuse
põhimõtteid, sh seda, kui oluline on uurimustes
korrektnet viitamine väljastpoolt võetud
informatsioonile.**

Traditsiooniliselt on ülikooliraamatukogudel
olnud keskne koht ülikooli uurimistöös, õpetamise

ja õppimise infrastruktuuris. Raamatukogudel on potentsiaal olla oma ülikooli strateegiline partner ning märkimisväärne edutegur. Strateegiline partnerlus lisab raamatukogudele teadmiste kapitaliga seonduvaid ootusi, kuid mitte ainult. Käesoleval aastatuhandel on ülikooliraamatukogude olulisemaks missiooniks õppimise mõjutamine ja seostumine õppimisega. Lisaks sellele, et infokirjaoskuse õpetamine hakkab järjest enam integreeruma ülikoolide bakalaureuse-õppekavadesse, tõdetakse ka, et loenguruumis ja raamatukogus õppimise vahelised piirjooned hakkavad ähmastuma. See ei tähenda, et töö, mida teevad õppejõud, peaks tulevikus tegema raamatukogu, ja vastupidi, vaid eelkõige seda, et vahe raamatukogu ja loenguruumi vahel tuhmub ja peaks teoreetiliselt lõpuks kaduma (Iivonen, 2006). Kõik see tähendab ülikooliraamatukogude üha suurenevat vastutust, et tudengitest kasvaksid akadeemiliselt ausad teadlased ja uurijad.

Akadeemiline petturlus õõnestab kõrghariduse usaldusväärsust

Tudengite sagenenud katsed esitada oma referaatide, essee ja uurimistööde pähe internetist võetud viitamata materjali sunnib ülikooli pöörama teravdatud tähelepanu loomevargustele ja teistele akadeemilise petturluse vormidele, mis õõnestavad kõrghariduse usaldusväärsust (Lynn, 2008).

Plagiaat ehk loomevargus on defii neeritav kui kellegi teise kirjaliku töö, lausete, mõtete, ideede või andmete esitamine oma nime all ilma korrektse akadeemilise viitamiseta. Plagieerimine võib aset leida nii kirjalikus referaadis kui ka uurimistöös, kirjalikult tehtavas eksamis või muus kirjalikus vormis esitatavas töös. Plagiaat on tõsisemaid akadeemilise eetika rikkumisi kahel põhjusel. Esiteks on see *varastamine* originaalautorilt, kelle töö, ideed või andmed jäetakse ilma õigustatud tunnustusest, teiseks lugeja *petmine*, kuna talle esitatakse sisuliselt varastatud informatsiooni. Samal ajal võimaldab akadeemiline viitamine lugejal jälgida uurimistöö käiku ja verifi tseerida autori saadud tulemusi. Seetõttu kuulub plagiaat range järelevalve alla ja tuvastamise korral peab järgnema karistus. (TÜ sotsiaalteaduskonna juhend, 2004).

Plagiaat on sama vana kui kirjakunst ise, kuid tänapäeva tehnoloogilised võimalused on teinud selle erakordselt lihtsaks ja anonüümseks. Üliõpilased on harjunud iga päev kasutama infotehnoloogiat ja *online*-informatsiooni. Nad mitte ainult ei tarbi seda, vaid loovad ka ise. Tihti võetakse juba olemasolev

materjal, lisatakse sellele oma arvamus või kommentaar ja avaldatakse omaenda tööna. Mida enam interneti-plagiaati esineb, seda enam saavad sellest julgustust teised tudengid, ja seda seni, kuni ülikoolid ei hakka selle raske probleemiga senisest jõulisemalt tegelema (Lynn, 2008).

Probleemi illustreerimiseks toon mõned näited.

California ülikoolis tegeleti aastatel 2002–2003

27 akadeemilise väärteo juhtumi uurimisega, millest

14 olid seotud internetist võetud materjalide plagieerimisega,

kümme muude materjalide plagieerimisega

ja kolm juhtumit olid seotud mahakirjutamisega

eksamitel. Harvad ei ole ka katsed saata enda asemel

keegi teine eksamit või arvestust sooritama (Lynn, 2008).

Üliõpilaste plagieerimissoovi esmaseks põhjuseks on oskamatus teadustööd kirjutada.

Tartu Ülikooli sotsioloogia ja sotsiaalpoliitika

osakonnas 2004. aastal valminud uuring näitas,

et vähemalt 17% üliõpilastest on kasutanud plagieeritud

materjale. Ligi veerand uuringus osalenud

598 üliõpilasest tunnistas, et on jaganud oma töid

teise nime all avaldamiseks ja 10% on kirjutanud

mõne töö kellegi tellimusel. Üliõpilaste plagieerimissoovi

esmaseks põhjuseks peeti oskamatust teadustööd

kirjutada. Probleem saab ilmselt alguse juba

gümnaasiumist. Põhjuseks esitati ka vähest motivatsiooni,

laiskust ja oskamatust oma aega planeerida,

aga ka konkurentsi stipendiumitele ja õppetoetustele.

Tartu Ülikoolis oli 2004. aasta seisuga eksmatrikuleeritud

kuus üliõpilast akadeemiliselt ebaväärika

käitumise tõttu, üks neist oli seotud lõputöö vormistamisega.

Tallinna Ülikoolist ekmatrikuleeriti aastatel

1999–2004 samal põhjusel viis tudengit (Rudi, 2004).

Silmas pidades meie üliõpilaskonna suurt arvu, ei

tundu need arvud kuigi suured olevat. Tuleb aga

arvesse võtta, et suur osa loomevargustest jääb

avastamata. Õppejõud näevad uuringu järgi petturluse

suurimat põhjust ühiskonna üldises moraalkriisis

ning liiga liberaalses petturlusse suhtumises.

Märgitakse ka üliõpilaste vähest mõtete kirjanepuudust

ja õppejõudude enda hoolimatust. Kahtlemata

on plagiadis süüdi lõputöid juhendavate õppejõudude

suur koormus, mis ei lase neil küllaldaselt süüvida ja

kaasa elada juhendatavate tööle (Laurisaar, 2004).

On olnud ka õppejõududega seotud juhtumeid –

2004. aasta lõpul otsustas TÜ karistada noomitusega

ühte lektorit tema enda üliõpilase teadustekstide

sõnasõnalise kopeerimise ja Eesti Päevalehes ilmunud artiklis kasutamise eest. Arvates, et ega üliõpilased ajalehti loe ja ehk ei huvitu, mida nende erialal üle maailma arvatakse, võttis lektor südamerahuga üliõpilase tööst lõike ja avaldas oma nime all.

Tegelikult oli üliõpilane nende tekstide loomisel palju tööd teinud ja lootnud, et tehtud tööd tunnustatakse äramärgimise ja edu soovimisega (Lään, 2005).

Ülaltoodud näited ei tähenda kindlasti seda, et Eesti ülikoolidest on plagiaadiprobleeme esinenud ainult TÜ-l ja TLÜ-l. Kindlasti on neid esinenud ka mujal, need juhtumid on kas maha vaikitud või lahendatud rangelt ülikooli sees. Kahtlemata esineb plagiaati rohkem humanitaar- ja sotsiaalteaduste erialadel, vähem inseneri- ja loodusteadustega seotud erialadel.

TÜ politoloogia osakonna juhataja Vello Pettai jagab loomevargused raskusastmelt kolmeks. “Kõige rängem on suure mahus ilma viideteta plagiaat, järgneb pikkade lõikude sõnasõnaline kopeerimine, millele lisatakse küll viide, kuid teksti ei panda jutumärkidesse ja jääb mulje, nagu oleks tegemist isikliku mõttearendusega. Kõige kergem on plagiaat iseenese vastu ehk ühe töö korduv esitamine.” Pettai sõnul on plagiaadijuhtumeid kergem tuvastada ingliskeelsete loengukursuste puhul. Põhjuseks, miks vahele jäädakse, on nõrk võõrkeelne lauseehitus (Kübar, Spreng-Dorn, 2004).

Tarkvara testib autorsust

Samal ajal kui Eesti õppejõud peavad petturite paljastamiseks tegema internetis jälitustööd või usaldama oma teadmisi, lasid Suurbritannia ülikoolide juhtkonnad teha spetsiaalse tarkvara kodutööde kontrollimiseks. 2004. aasta mais katsetasid Edinburghi ülikool ja Robert Gordoni ülikool Inglismaal arvutispetsialistide koostatud programmi, mis testib üliõpilastöid rohkem kui 4,5 miljardi internetis asuva veebilehekülje suhtes. Ajalehe Independent andmetel loodetakse seda tarkvara kasutades vähendada õpilaste katseid esitada koduse töö pähe esseesid, mida müüakse veebisaitidel mõnesaja kuni mõne tuhande krooni eest (Rudi, 2004).

Ka raamatukoguhoidjatele teeb muret plagiaadiilmingute kasvav arv ülikoolides, sest neile tundub, et õppejõud ja ülikooli administratsioon süüdistavad vaikumisi just ülikooliraamatukogusid kui plagiaadi võimalikke allikaid (nt tudeng läheb raamatukokku, et hankida sealt plagieeritavaid materjale) ja ka põhjusi – peaksid ju raamatukoguhoidjad kui infokirjaoskuse arendajad selgitama tudengitele infokirjaoskuse

esmaseid põhimõtteid, sealhulgas ka seda, kui oluline on korrektne viitamine väljastpoolt võetud informatsioonile (Lynn, 2008).

Miks peaksid raamatukoguhoidjad muretsema plagieerimise pärast?

Olgem ausad, vaid vähesed üliõpilased võtavad vaevaks peensusteni süüvida kirjalike tööde ja viidete vormistamise juhenditesse. Hoolimata järjest kasvavast teadlikkusest on vaja teha kõvasti tööd, et välja selgitada, milline võiks olla raamatukogude roll ja vastutus plagiaadiprobleemiga toimetulekul. Miks peaksid raamatukoguhoidjad ja teised akadeemilise kirjutamise õpetamisega seotud inimesed ülikoolides muretsema kasvava spikerdamise ja plagieerimise pärast? Kas olukord on muutunud hullemaks või on tehnoloogia areng lihtsalt muutnud arusaamist ja suhtumist intellektuaalsesse omandisse ning selle eetilisse kasutamisse? Kas praegune üliõpilaste põlvkond väärtustab intellektuaalset omandit vähem kui nende eelkäijad? Milline roll võiks olla plagiaadiga võitlemises ülikooliraamatukogudel ja raamatukoguhoidjatel? Milline seos on loomevargusel ning autoriõigustest üleastumisel infokirjaoskusega? Kas raamatukoguhoidjad peaksid sekkuma õppekavade ja juhendmaterjalide arendamisse? Kas raamatukogutöötajatel oleks sobilik lugeda tudengitele ja õppejõududele loenguid teemal "Kuidas vältida plagiaati"? Või peaks see kuuluma eelkõige akadeemilist kirjaoskust õpetavate lektorite kompetentsi? Küsimus, kes peaks jagama vastutust tudengitele korrektse viitamise õpetamise ja plagiaadiga kaasnevate ohtude kirjeldamise eest, ei ole veel vastust leidnud või ei ole seda veel tõstatatudki (Lynn, 2008).

Plagiaat võib hävitada reputatsiooni

Enamasti on plagiaat seotud teiste intellektuaalse omandi vastu suunatud kuritegudega, nt autoriõiguste rikkumine või vargus. Enamik plagieerijatest ei teadvusta, et plagiaat võib rikkuda ja/või hävitada reputatsiooni ja seda väidetavalt isegi suurema tõenäosusega kui süüdistus autoriõiguste rikkumises (Lynn, 2008).

Dames (2006): Plagiaadisüüdistus võib hukutada karjäärivõimaluse isegi juhul, kui süüdistus on osutunud põhjendamatuks või kui süüdlane on ausalt oma eksimust tunnistanud. Seetõttu võiks plagiaadiga kaasnevate ohtude kirjeldamisel tuua näiteid elust enesest, mõnest konkreetsest juhtumist kinnistamaks arusaamist, et ainus viis hoida ennast

plagiaadi eest, on järjekindlalt harjutada korrektse viitamise kommet, õppida ära viitamise tavad ja standardid ning juhinduda neist järjekindlalt (Lynn, 2008).

Roth (1999): Inimesed, kel pole iial pähe tulnud mõtet varastada poest nt kaelakeed või CD-plaati, on valmis vähimagi kõhkluseta vajutama “copy & paste” ning asetama internetist võetud lõike oma uurimistöösse või referaati. Vabalt ja lihtsalt ligipääsetavas internetimaailmas tulevad vähesed selle peale, et tunnistada sõnade või ideede originaallikikat ja -autorit. Informatsioon näib paljudele olevat nagu üks suur liikuv, lenduv, haihtuv, vormitu mass (Lynn, 2008).

Enamik üliõpilastest ei pea probleemiks ühe või rohkema lause kasutamist erinevatest internetiallikatest ilma korrektse viitamiseta.

Center for Academic Integrity 1999. a uuringu andmetel ei pea enamik üliõpilasi “copy & paste” plagiaati – ühe või rohkema lause kasutamist erinevatest internetiallikatest ja selliselt saadud informatsiooni põimimist oma referaatidesse ja uurimistöösse ilma korrektse viitamiseta märkimisväärseks probleemiks. Kui 10% tudengitest ei pidanud sellist teguviisi sobivaks, siis peaaegu 40% tunnistas, et on niimoodi toiminud (Lynn, 2008). Ilma järjepideva selgitustööta võib esineda rohkesti n-ö tahtmatut plagiaati – üliõpilane lihtsalt ei tule viitamise vajalikkuse peale või ei tähtsusta asjaolu, et viited mujalt võetud allikatele tuleb kindlasti juurde lisada juba uurimistöö või referaadi kirjutamise käigus, mõeldes, et lisab viited siis, kui töö on juba viimistlusjärgus. Siis on aga omad mõttearendused juba segamini laenatud lõikudega, mistõttu ei ole korrektne viitamine enam võimalik.

Kriitiline mõtlemine ja vastutus internetipõhiste kirjandusallikate kasutamisel tulevad kasuks nii uurimistöö tegemisel kui ka teistes loomingu ja loomisega seotud protsessides. Nii on näiteks Del Jonesi 2006. a augustikuu numbri artiklis avaldatud arvamust, et 12 miljonist blogimisega tegelevast täiskasvanust 44% on võtnud laule, tekste või kujundeid ja re-miksinud neid omaenda loominguks. Aastast 2006 pärineb ka juhtum, kus poliitikakommentaator Arianna Huffington palus näitlejalt George Clooneylt oma blogisse Huffington Post kriitilist kommentaari USA välispoliitika kohta. Kuna staar vastas, et ta ei ole kursis bloginduse tehnoloogiaga, kirjutas Huffington staari postituse n-ö kokku tema varasemate intervjuude

põhjal. "Need ei ole minu kommentaarid, need on minu vastused küsimustele ja selles on suur erinevus," kommenteeris Clooney juhtunut (Lynn, 2008).

Õpetagem lugupidavat suhtumist ja eetilist kasutamist

Raamatukogude ülesandeks on teha kättesaadavaks raamatukogus leiduvad inforessursid ja pakkuda kasutajale teenuseid, mis rahuldaksid nende infovajadusi.

Teadusraamatukogunduse muutuvat paradigmat analüüsivad uurijad P. Brophy, D. Weingand, M. Buckland, D. Nitecki jt on jõudnud järeldusele, et eriti on laienenud raamatukogude nn hariduslik tegevus: infokirjaoskuse tagamisel on raamatukogu ülesandeks õpetada lugejaid iseseisvalt informatsiooni otsima, seda hindama ja kasutama. Ülikooliraamatukogu väärtust on seni hinnatud peamiselt tudengite õpitulemuste kontekstis kui ka tudengite intellektuaalsete omaduste kujundamisel (Lepik, 2002). Infokirjaoskuse õpetamise ja arendamise oluliseks osaks on saanud veendumus, et tudengid peavad õpingute jooksul omandama oskused otsida ja kasutada informatsiooni tõhusalt ning eetiliselt. Seega võib digitaalajastul hinnata ülikooliraamatukogu väärtust ka selle kaudu, kui palju suudetakse seal õpetada nii akadeemilisele personalile kui ka tudengitele lugupidavat suhtumist kasutatavasse informatsiooni. Viimastel aastatel võtab suur osa raamatukogusid ja raamatukoguhoidjaid tõsiselt tudengite plagiaadialast harimist ja nende infokirjaoskuse parandamist. On ilmne, et üliõpilased, kes on harjunud vabalt kasutama ja interpreteerima kõike internetis leiduvat, käituvad samamoodi ka ülikooliraamatukogude andmebaasides leiduvate teadusartiklitega.

Enamikus kõrgkoolides viiakse õppeaasta algul esmakursuslastele läbi infootsingu koolitusi, kuid need piirduvad sageli õpetusega, kuidas tellida kirjandust, kust leida vajalikku infot raamatukogusiseselt või eriala andmebaasidest.

Kui infokirjaoskuse õpetamine 1990. aastate alguses levima hakkas, siis oli põhirõhk koondunud eelkõige tudengite teadlikkuse tõstmisele informatsiooni leidmisel ja kasutamisel. Infokirjaoskuse standardid kõrgkoolidele (Information Literacy Competency Standards for Higher Education, 2006) olid mõeldud juhisena raamatukoguhoidjatele ja teistele infokirjaoskuse arendajatele, et teha tudengitele selgeks, millal informatsiooni vajatakse ning kuidas infokülluse hulgast vajalik kiiresti ja tõhusalt üles leida. See standard püüdis pakkuda raamatukoguhoidjatele

ka ideid, kuidas nõustada üliõpilasi plagiaadiga kaasnevatest ohtudest, samuti tehnilistest võtetest, kuidas eetiliselt ja tõhusalt ühendada oma uurimustes väljastpoolt leitud informatsiooni omaenda teoreetilise ja empiirilise panusega.

Infokirjaoskuse koolitusprogrammid on osa elukestvast õppest, seega on informatsiooni eetiline kasutamine üks kõrghariduse eesmärke. Ülikoolides ja teadusraamatukogudes üle maailma on hakatud juurutama ja kasutama bibliograafiliste andmete haldamise programme ja veebipõhiseid andmebaasisüsteeme (RefWorks, EndNote jm), mille eesmärk on pakkuda kasutajatele uusi ja paremaid vahendeid tööks informatsiooniga. Need hõlbustavad ka korrektsete viitekirjete tegemist (Lynn, 2008).

Paraku ei aita kogu toetav ja tsiteerimist hõlbustav tarkvara tudengitel mõista, millal ja miks peaksid nad viitama kasutatud allikatele. Raamatukoguhoidjad ja teaduskonnad peavad ikkagi vaeva nägema, et õpetada, kuidas neid tarkvaratooteid kasutada. Aega nõuab ka keskendumine kriitilisele mõtlemisele koos otsustamisega, millal ja kuidas tsiteerida. See peaks olema raamatukoguhoidjate ja õppejõudude ühine ülesanne ja vastutus. Lisaks sellele on paljud tarkvaratooted – *bibliographic management* – loodud ühenduses täistekstandmebaasidega eksportima valitud viiteid läbi e-posti.

Selles etapis võib raamatukoguhoidja sekkumise ja juhatava suunamise puudumine kaasa tuua hooletu ja ebakorrektselt suhtumise viitamis. Kahjuks ei ole veel leiutatud tarkvaraprogrammi, mis teeks tudengi eest “kogu töö” ära. Tulemus oleks sama, kui teha õpilastele kohustuslikuks matemaatikaülesannete lahendamine kalkulaatori abil, ilma et nad mõistaksid matemaatika põhialuseid (Lynn, 2008).

Eestis on seni uuritud plagiaati eelkõige Kunstiakadeemia magistritöös (Paulus, 2001; Salin, 2003).

Plagiaat kõrgkoolide üliõpilastöös, selle ärahoidmise võimaluste väljaselgitamine, tendentsid tudengite suhtumises plagiaati ja raamatukoguhoidja roll plagiaadist hoidumisel oleks kindlasti huvipakkuv uurimisteema.

Kasutatud allikad

1. Iivonen, M. (2006). Yliopistokirjasto yliopiston strategisena kumppanina. Ülikooliraamatukogu – väärtused, võimalused, väljakutsed. [Võrguteavik] : Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu 60. aastapäeva teaduskonverents 4. aprillil 2006. Artiklite kogumik. Tln.: Tallinna Ülikool. [WWW] http://ester.nlib.ee:80/record=b2277237~S1*est
2. Information Literacy Competency Standards for

- Higher Education. American Library Association, September 01, 2006. <http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/acrl/standards/informationliteracycompetency.cfm>
3. Kübar, E.; Sprenk-Dorn, F. (2004). Tartu Ülikool käitub loomevarastega leebelt. Üliõpilasleht, 10. märts. <http://www.juura.ee/artiklid.php3?cat=1&id=10947>
4. Laurisaar, R. Õppejõud saavad varastatud töid. EPL Online, 14. aug. <http://www.epl.ee/?artikkel=271805>
5. Lepik, A. (2002). Ülikooliraamatukogu ülikoolis: väärtus ja mõju. Trükiväljaandest digitaalseni. Tartu Ülikooli raamatukogu 200. Trt: 13.-14. oktoober. http://www.utlib.ee/ekollekt/raamat/trykivaljaandest_digitaalseni/index.php?art=lepik
6. Lään, I. (2005). Ülikool karistas üldpolitoloogia rektorit Jüri Ruusi ebaväärika käitumise eest. TÜ pressiteade 15. märts. <http://www.ut.ee/54823>
7. Lynn, L. (2008). Combating student plagiarism : an academic librarian's guide. Oxford : Chandos Publishing.
8. Paulus, K. (2001). Eero Aarnio karikatool ja Nõukogude Eesti : magistritöö; juhendaja Mart Kalm; Tln. : Eesti Kunstiakadeemia.
9. Rudi, E. (2004). Ülikoolid võitlevad akadeemilise aususe eest. Õpetajate Leht Online, 18. juuni, nr. 24-25. [WWW] http://74.125.77.132/search?q=cache:qbC5LsdMaxEJ:www.opleht.ee/Arhiiv/2004/18.06.04/elu/6.shtml+%C3%B5ppej%C3%B5ud+and+plagiaat&hl=et&ct=clnk&cd=5&gl=ee&lr=lang_etllang_enllang_fi
10. Salin, T. (2003). Plagiaat : A nagu animatsioon : magistritöö; juhendaja Hanno Soans. Tln. : Eesti Kunstiakadeemia.
11. TÜ Riigiteaduste Instituut. (2004). Allikate kasutamine ja nendele viitamine üliõpilastöodes. Juhend, kinnitatud sotsiaalteaduskonna nõukogus 22.03., otsus nr 3. [WWW] http://74.125.77.132/search?q=cache:dQXeWTDp9a4J:www.so.ut.ee/386112+Esiteks+on+ta+varastamine+originaalautori+suhtes,+kelle+t%C3%B6%C3%B6,+ideed+v%C3%B5i+andmed+j%C3%A4takse+ilma&hl=et&ct=clnk&cd=1&gl=ee&lr=lang_etllang_enllang_fi

ARTIKLEID ISE ANDMEBAASIST

Märksõna „infokirjaoskus” seisuga 05.oktoober 2010

1	☒ Ojasaar, Hela Infopädevus abiks õpetajale ja õppijale / Hela Ojasaar Õpetajate Leht : Täienduskoolitus (2008) 22. aug., lk. 9 Eesti Rahvusraamatukogu koolitusest, kuidas infot tulemuslikult otsida, kriitiliselt hinnata ja valida ning eetilisel kasutada
2	☒ Hallik, Martin, 1975- Raamatukogu kingib lugejatele pikemad päevad / Martin Hallik Universitas Tartuensis : Tartu Ülikooli ajakiri (2010) nr. 3, lk. 40-41 Alates 2010. a. kevadsemestrist on raamatukogu peale remonti avatud uuendatuna ja kauem
3	☒ Ojasaar, Hela Tasuta koolitus abiks e-raamatukogu kasutamisel / Hela Ojasaar Postimees : J@tku lugemisele e-rahvusraamatukogus (2010) 14. sept., lk. 4 Eesti Rahvusraamatukogus pakutavast kasutajakoolitusest. Lisa: Erialateabe koolituskalender 2010/2011. "E-raamatukogu koolituskalender 2010
4	☒ Hiieväli, Berit Arvutiõpetus integreeritud õppena põhikoolis: olukord Läänemaal / Berit Hiieväli Hariduskoostöö Läänemaal. Tallinn, 2009. ISBN 9789985586242. Lk. 103-126 : ill. Lääne maavalitsuse haridusosakonna ja Tallinna Ülikooli koostööna läbi viidud uuringust, selgitamaks, kui palju kasutatakse integreeritud arvutiõpet Läänemaa põhikoolides
5	☒ Pata, Kai Infotehnoloogiliste pädevuste arendamine koolis - kuidas liikuda edasi? / Kai Pata, Mart Laanpere Tallinna Ülikool, ISSN 1736-8278. (2009) veebr., nr. 1, lk. 19-21 : fotod Tallinna Ülikooli Haridustehnoloogia Keskus viis läbi uuringu, millega selgitas, kuidas arendatakse koolides arvut
6	☒ Pata, Kai Infotehnoloogiliste pädevuste arendamine koolis, kuidas liikuda edasi? / Kai Pata, Mart Laanpere A & A, ISSN 1406-345x. (2009) nr. 1, lk. 18-21
7	☒ Maimets, Ilo-Katryn Raamatukogutöö oli mulle nagu ärkamine / Ilo-Katryn Maimets ; intervjuueerinud Ene Riet Raamatukogu, ISSN 0235-0351. (2009) nr. 1, lk. 30-32 Ilo-Katryn Maimets töötab Toronto Yorki ülikooli reaal- ja loodusteaduste raamatukogus
8	☒ Kont, Kate-Riin Plagiaat üliõpilastöodes : raamatukoguhoidja roll ja vastutus / Kate-Riin Kont Raamatukogu, ISSN 0235-0351. (2009) nr. 1, lk. 16-19
9	☒ Kuiv, Anneli Infopädevuse mõiste sai täiesti selgeks / Anneli Kuiv Raamatukogu, ISSN 0235-0351. (2009) nr. 1, lk. 34-35 21.-23. augustini 2008 toimunud Tallinna Ülikooli Infoteaduste Instituudi, Eesti Rahvusraamatukogu ja Tallinna Raamatukogu korraldatud UNESCO infopädevuse koolitajate koolitusseminarist
10	☒ Kasulikku lugemist Raamatukogu, ISSN 0235-0351. (2009) nr. 3, lk. 21 Tutvustus: The information literacy cookbook : ingredients, recipes and tips for success. Oxford : Chandos Publ Notess, Greg R. Teaching Web search skills : techniques and strategies of top trainers. Medford, N. J. : Informat 2006. Poyner, Ann. Enabling end-users : information skills training. Oxford : Chandos, 2005.
11	☒ Sillasoo, Signe Infot ei suudeta netist leida / Signe Sillasoo Äripäev (2008) 22. veebr., lk. 32 Suur osa noortest infootsijatest on hädas teabe leidmisega
12	☒ Kõik infokirjaoskust omandama! Eesti Päevaleht : Eesti Rahvusraamatukogu 90 (2008) nov., lk. 2 Võimalustest Eesti Rahvusraamatukogus infokirjaoskust täiendada

13	Klaos, Sirje
☒	Haridustehnoloogia kui õppejõu lisatöö ja tudengi paindlik õppimisviis / Sirje Klaos Interdistsiplinaarsus sotsiaalteadustes. II : Eesti sotsiaalteaduste VI aastakonverents : 4.-5. november 2005 Tallinn, 2007. ISBN 9789985584958. Lk. 279-287 Haridustehnoloogia õppejõutöös. 2003.a. läbi viidud uuringust "Eesti e-ülikooli vajaduste analüüs", millega selgitatakse vajadust e-õppe loomiseks ja e-õppe läbiviimiseks
14	Virkus, Sirje, 1956-
☒	Infokirjaoskus ja infokäitumine infouuringute kontekstis / Sirje Virkus Ülikooliraamatukogu - väärtused, võimalused, väljakutsed [Võrguteavik] : Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu aastapäeva teaduskonverents 4. aprillil 2006. Artiklite kogumik. Tallinn, 2007. ISBN 9789985585009. Lk. 24-34 Raamatukoguõpetusest ja infotarbija koolitusest raamatukogus, infokirjaoskusest, infouuringutest
15	Nurmiste, Taimi
☒	E-õpe versus administratiivsed takistused, raamatukogu vaatevinklist / Taimi Nurmiste Mente et Manu (2005) 5. mai, lk. 4-5 E-õppest ja infopädevusest
16	Kinkar, Virve
☒	Õpetaja ja infokirjaoskus / Virve Kinkar Õpetajate Leht (2005) 25. nov., lk. 21
17	Virkus, Sirje, 1956-
☒	Infokirjaoskus ja infokäitumine infouuringute kontekstis. I = Information literacy and information research. I (abstract) / Sirje Virkus Infofoorum [Võrguteavik], ISSN 1406-9849, (2003) nr. 7

INFOPÄDEVUS

KIRJANDUST KATALOOG

ESTER

KOGUDEST

Allikas: ESTER Tallinn, 05.oktoober 2010
märksõna: „infopädevus”
eesti- ja ingliskeelne kirjandus

Abstracts and abstracting : a genre and set of skills for the 21st century / Tibor Koltay TLÜAR,
Oxford [etc.] : Chandos, 2010
vii, 227 lk. ; 23 cm
ISBN/ISSN: 9781843345176

Accessing information / Beth A. Pulver and Donald C. Adcock TTÜR
London : Heinemann Library, 2009, 2010
48 lk. : ill.
ISBN/ISSN: 9780431908212

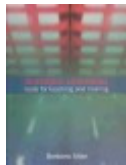
Assessing student learning outcomes for information literacy instruction in academic institutions / edited by Elizabeth Fuseler Avery TLÜAR
Chicago : Association of College and Research Libraries, 2003
V, 299 lk. : ill. ; 23 cm
ISBN/ISSN: 0838982611

Blended learning : tools for teaching and training / Barbara Allan. RR
London : Facet, 2007.

ix, 228 lk. : ill. ; 25 cm.

ISBN/ISSN: 9781856046145 (pbk.)

Change and challenge : information literacy for the 21st century / edited by Susie Andretta TLÜAR

Blackwood (South Australia) : Auslib Press, 2007

202 lk. : ill. ; 24 cm

ISBN/ISSN: 9780980330113

Combating student plagiarism : an academic librarian's guide / Lynn D. Lampert TTÜR, TLÜAR

Oxford : Chandos Publishing, c2008

xxii, 183 lk.

ISBN/ISSN: 9781843342830 (köites)

Corporate literacy : discovering the senses of the organisation / Anne Kauhanen-Simanainen TLÜAR, TLÜAR

Oxford : Chandos, 2007

xiii, 166 lk. : ill. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 9781843342618 (pbk.)

Critical thinking within the library program / edited by John Spencer, Christopher Millson-Martula TLÜAR

London ; New York : Routledge, 2009

vi, 258 lk. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 9780415998383 (hbk.)

Developing research & communication skills : guidelines for information literacy in the curriculum / Middle States Commission on Higher Education TLÜAR

Philadelphia (Pa.) : Middle States Commission on Higher Education, c2003

VI, 112 lk. ; 28 cm

ISBN/ISSN:

Developing the new learning enviroment : the changing role of the academic librarian / edited by Philippa Levy and Sue Roberts RR, TTÜR

London : Facet Publishing, 2005

XVII, 237 lk. : ill. ; 24 cm

ISBN/ISSN: 1856045307

Digital literacies for learning / edited by Allan Martin and Dan Madigan RR

London : Facet Publishing, 2006

XXVIII, 242 lk. : ill. ; 25 cm

ISBN/ISSN: 9781856045636

Digital literacies : social learning and classroom practices / edited by Victoria Carrington and Muriel Robinson TLÜAR

London [etc.] : SAGE, 2009

x, 174 lk. : ill. ; 24 cm

ISBN/ISSN: 9781847870377 (hbk.)

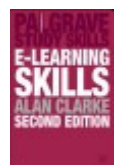

e-learning skills / Alan Clarke TlnKR, TLÜAR

Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2008

XIV, 317 lk.

ISBN/ISSN: 0230573126

E-literature for children enhancing digital literacy learning / [Vörguteavik] : Len Unsworth TLÜAR

[London] : Taylor & Francis Group, 2005

ISBN/ISSN: 0203478428

Education for information TLÜAR

Amsterdam [etc.] : IOS Press, 1983-

Ilmub kord kvartalis

ISBN/ISSN: 0167-8329

Education for information / [Vörguteavik] TLÜAR

Amsterdam [etc.] : IOS Press, 2000-

ISBN/ISSN: 1875-8649

Electronic discourse in language learning and language teaching / edited by Lee B. Abrams, Lawrence Williams TLÜAR

Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 2009

x, 346 lk. ; 25 cm

ISBN/ISSN: 9789027219886

Electronic resources in the virtual learning environment : a guide for librarians / Jane Secker. RR, TLÜAR, TTÜR

Oxford [etc.] : Chandos, 2004.

xv, 176 lk. : ill. ; 23 cm.

ISBN/ISSN: 1843340607 (hbk.)

Evaluating information / Beth A. Pulver and Donald C. Adcock TTÜR

London : Heinemann Library, c2009, 2010

48 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 9780431908229

Exploring methods in information literacy research / edited by Suzanne Lipu, Kirsty Williamson and Annemaree Lloyd TLÜAR, TLÜAR teadusrk

Wagga Wagga (N.S.W.) : Centre for Information Studies, Charles Sturt University, 2007

XIV, 196 lk. : ill. ; 25 cm

ISBN/ISSN: 9781876938611 (pbk.)

Exploring the digital library : a guide for online teaching and learning / Kay Johnson and Elaine Magusin TLÜAR, TLÜAR teadusrk, TTÜR

San Francisco (Calif.) : Jossey-Bass, c2005

xiv, 162 lk. : ill. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 078797627X

Faculty-librarian relationships / Paul O. Jenkins TLÜAR, TLÜAR teadusrk, TTÜR

Oxford : Chandos Publishing, c2005

xxvii, 166 lk. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 1843341174 (hbk)

Future teaching roles for academic librarians / Alice Harrison Bahr, editor TTÜR

New York [etc.] : Haworth Press, 2000

99 lk.

ISBN/ISSN: 0789009749 (köites)

Going the distance : library instruction for remote learners / edited by Susan J. Clayton TTÜR

London : Facet Publishing, c2007

xi, 239 lk.

ISBN/ISSN: 1856046192

Guided inquiry : learning in the 21st century / Carol C. Kuhlthau, Leslie K. Maniotes, and Ann K. Caspari TLÜAR, TLÜAR teadusrk

Westport (Conn.) ; London : Libraries Unlimited, c2007

XVII, 170 lk. : ill. ; 25 cm

ISBN/ISSN: 9781591584353

Infokihistumine: Interneti mittekasutajad, vähekasutajad ning hiljuti kasutama hakanud / [Vörguteavik] / Pille Pruulmann-Vengerfeldt, Tarmo Kalvet RR

Tallinn : Poliitikauuringute Keskus Praxis, 2008

ISBN/ISSN:

Informatics and the digital society : social, ethical and cognitive issues : IFIP TC3/WG3.1&3.2 Open Conference on Social, Ethical and Cognitive Issues of Informatics and ICT, July 22-26, 2002, Dortmund, Germany / edited by Tom J. van Weert, Robert K TLÜAR, TLÜAR teadusrk

Boston (Mass.) [etc.] : Kluwer Academic, c2003

XVII, 327 lk. : ill. ; 24 cm

ISBN/ISSN: 1402073631

Information and IT literacy : enabling learning in the 21st century / edited by Allan Martin and Hannelore Rader. RR

London : Facet, 2002.

256 lk. ; 25 cm

ISBN/ISSN: 1856044637

Information literacy : a practitioner's guide / Susie Andretta RR, TTÜR

Oxford ; New Hampshire : Chandos Publishing, 2005

xx, 208 lk. : ill. ; 24 cm

ISBN/ISSN: 1843340658

Information literacy : a review of the research : a guide for practitioners and researchers / David V. Loertscher, Blanche Woolls TLÜAR

San Jose (Calif.) : Hi Willow Research and Publishing, 2002

VI, 170 lk. : ill. ; 28 cm

ISBN/ISSN: 0931510805

Information literacy and information skills instruction : applying research to practice in the school library media center / Nancy Pickering Thomas TTÜR

Westport (Conn.) ; London : Libraries Unlimited, c2004

xiii, 225 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 1591580811

The information literacy cookbook : ingredients, recipes and tips for success / [edited] by: Jane Secker, Debbi Boden and Gwyneth Price RR, TLÜAR

Oxford : Chandos Publishing, 2007

xiii, 162 lk. : ill. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 9781843342250 (pbk.)

Information literacy education: a process approach : professionalising the pedagogical role of academic libraries / Maria-Carme Torras and Tove Pemmer Sætre TLÜAR, TTÜR

Oxford : Chandos, c2009

xiii, 112 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 184334386x (pbk.)

Information literacy : essential skills for the information age / Michael B. Eisenberg, Carrie A. Lowe, Kathleen L. Spitzer ; foreword by Patricia Senn Breivik. RR

Westport, Conn. ; London : Libraries Unlimited, c2004.

xviii, 408 lk. : ill. ; 24 cm.

ISBN/ISSN: 1591581435 (pbk. : alk. paper)

Information literacy in modernization of university education / Vilhelmina Vaičiūnienė ; Vytautas Magnus University TLÜAR, TLÜAR teadusrk

Kaunas : Vytautas Magnus University, 2007

39, [1] lk. : ill. ; 21 cm

ISBN/ISSN:

Information literacy in the digital age : an evidence-based approach / Theresa S. Welsh and Melissa S. Wright TLÜAR

Oxford [etc.] : Chandos, 2010

xvii, 218 lk. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 9781843345152

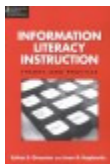

Information literacy instruction: theory and practice / Esther S. Grassian and Joan R. Kaplowitz TLÜAR

New York ; London : Neal-Schuman, 2001

260 lk. ; 23 cm + 1 CD-ROM

ISBN/ISSN: 1555704069 (pbk)

Information literacy : international perspectives / [International Federation of Library Associations and Institutions] ; edited by Jesús Lau RR, TLÜAR

München : Saur, 2008

160 lk. : ill. ; 21 cm

ISBN/ISSN: 9783598220371

Information literacy landscapes : information literacy in education, workplace and everyday contexts / Annemaree Lloyd RR, TLÜAR

Oxford [etc.] : Chandos, 2010

xvi, 192 lk. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 9781843345077

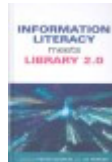

Information literacy meets library 2.0 / edited by Peter Godwin and Jo Parker. RR

London : Facet Publishing, 2008, 2009

x, 188 lk. : ill ; 24 cm.

ISBN/ISSN: 9781856046374

Information literacy programs in the digital age : educating college and university students online / compiled by Alice Daugherty and Michael F. Russo TLÜAR

Chicago (Ill.) : Association of College and Research Libraries, 2007

IX, 275 lk. : ill. ; 27 cm

ISBN/ISSN: 9780838984444 (pbk.)

http://books.google.com/books?id=m7G5is6PmB0C&printsec=frontcover&cd=1&source=gbs_ViewAPI#v=onepage&q&f=false

Information literacy programs : successes and challenges / Patricia Durisin, guest editor RR

New York : Haworth Information Press, 2001

235 lk. : ill. ; 21 cm

ISBN/ISSN:

Information literacy : recognising the need : Staffordshire University, Stoke-on-Trent, United Kingdom, 17 May 2006 / edited by Geoff Walton and Alison Pope TTÜR

Oxford : Chandos Publishing, c2006

v, 58 lk.

ISBN/ISSN: 184334243X

Information obesity / Andrew Whitworth TLÜAR

Oxford : Chandos, 2009

xix, 231 lk. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 1843344505 (hbk.)

Information policies and strategies / Ian Cornelius TLÜAR

London : Facet, 2010

xiii, 209 lk. ; 23 cm

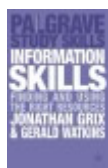
ISBN/ISSN: 9781856046770 (pbk.)

Information skills : finding and using the right resources / Jonathan Grix, Gerald Watkins TTÜR

Basingstoke ; New York : Palgrave Macmillan, 2010

vi, 163 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 9780230222502

Information skills for education students / Lloyd Richardson and Heather McBryde-Wilding TLÜAR

Exeter (Devon) : Learning Matters, 2009

94 lk. ; 24 cm

ISBN/ISSN: 9781844451906 (pbk.)

Informatsioon. Kommunikatsioon. Ühiskond = Information. Communication. Society / toimetanud Elviine Uverskaja, Liivi Aarma RR, TlnKR, TLÜAR, TLÜ Haapsalu Kolledž, TLÜ Rakvere, TTÜR

Tallinn : [Tallinna Ülikooli Kirjastus], 2005 (Põltsamaa : Vali Press)

231 lk. : ill. ; 24 cm

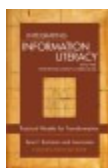
ISBN/ISSN: 9985583914

Integrating information literacy into the higher education curriculum : practical models for transformation / Ilene F. Rockman and associates TLÜAR

San Francisco (Calif.) : Jossey-Bass, 2004

XXIII, 260 lk. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 0787965278

The Internet and information skills : a guide for teachers and school librarians / James E. Herring. RR

London : Facet, 2004.

xv, 171 lk. : ill. ; 24 cm.

ISBN/ISSN: GBA3-V0601

Internet Librarian International 2004 : collected presentations : October 10-12, 2004, Millennium Gloucester Hotel London / compiled by Carol Nixon & Jennifer Burmood RR

Medford, NJ : Information Today Inc, 2004.

v, 251 lk. : ill. ; 30 cm

ISBN/ISSN: 157387227X

An introduction to instructional services in academic libraries / Elizabeth Connor, editor TLÜAR, TTÜR

New York ; London : Routledge, 2008

xxv, 288 lk. : ill. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 9780789037084

Keeping found things found : the study and practice of personal information management / William Jones TLÜAR

Amsterdam [etc.] : Elsevier/Morgan Kaufmann, c2008

xvii, 430 lk. : ill. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 9780123708663

Koulu kirjastossa - kirjasto oppimisympäristönä / Opetushallitus ; Liisa Niinikangas, toim. RR

Helsinki : BTJ Kirjastopalvelu, 2003

189 lk. : ill. ; 22 cm

ISBN/ISSN: 9516924859

The learning connection : information literacy and the student experience / Mandy Lupton TLÜAR

Blackwood (South Australia) : Auslib Press, 2004

105 lk. : ill. ; 25 cm

ISBN/ISSN: 1875145575

Libraries and graduate students : building connections / edited by Gretta Siegel TTÜR

London ; New York : Routledge, 2009

ix, 211 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 9780789030542 (köites)

Libraries without walls 5 : the distributed delivery of library and information services : Proceedings of an international conference held on 19-23rd September 2003, organized by the Centre for Research in Library and Information Management (CERLIM), RR, TTÜR

London : Facet, 2004.

viii, 269 lk. : ill. ; 24 cm.

ISBN/ISSN: GB A4-X2668

Panning for gold : information literacy and the Net Lenses Model / Sylvia Edwards TLÜAR

Blackwood (South Australia) : Auslib Press, 2006

II, 212, [5] lk. : ill. ; 24 cm

ISBN/ISSN: 1875145605

Providing effective library services for research / Jo Webb, Pat Gannon-Leary and Moira Bent RR, TTÜR

London : Facet, 2007, 2008

XVII, 278 lk. ; 24 cm

ISBN/ISSN: 9781856045896 (köites)

Pursuing information literacy : roles and relationships / Emmett Lombard TLÜAR

Oxford [etc.] : Chandos, 2010

xvii, 164 lk. : 23 cm

ISBN/ISSN: 9781843345909

Relationships between teaching faculty and teaching librarians / Susan B. Kraat, guest editor RR

[Binghamton, NY] : Haworth Information Press, 2005

191, [20] lk. ; 21 cm

ISBN/ISSN:

Research strategies : finding your way through the information fog / William B. Badke TLÜAR, TLÜAR teadusrk

New York [etc.] : iUniverse, c2008

xvii, 213 lk. : ill. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 9780595477470

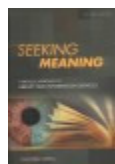

Seeking meaning : a process approach to library and information services / Carol Collier Kuhlthau TLÜAR

Westport (Conn) ; London : Libraries Unlimited, 2003

XVII, 247 lk. ; 24 cm

ISBN/ISSN: 1591580943

The seven faces of information literacy / Christine Bruce TLÜAR

Adelaide : Auslib Press, 1997

203, [7] lk. : ill. ; 24 cm

ISBN/ISSN: 1875145435

The Seven Faces
of
Information Literacy

CHRISTINE BRUCE

1997

Skill sheets : an integrated approach to research, study and management / Rob van Tulder TTÜR

Amsterdam : Pearson Education, c2007

XI, 339 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 9789043014618

Sotsiaalse tarkvara rakendamise seotud infopädevuste kujundamise meetodikad : magistritöö / Ele Priidik ; juhendaja : Kai Pata ; Tallinna Ülikool, Informaatika Instituut TLÜAR

Tallinn : Tallinna Ülikool, 2008

98 l. : ill.

ISBN/ISSN:

Strategic information management : a practitioner's guide / Jela Webb TLÜAR

Oxford : Chandos, 2008

XVII, 226 lk. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 9781843343769 (pbk.)

Student learning in the information age / Patricia Senn Breivik TLÜAR

Phoenix, Ariz. : American Council on Education/Oryx Press, 1998

XII, 173 lk. : ill. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 1573560006

Subject librarians : engaging with the learning and teaching environment / edited by Penny Dale ... [et al.] TTÜR

Aldershot ; Burlington (Vt.) : Ashgate, c2006

xix, 199 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 9780754640950 (köites)

Teaching information literacy : a conceptual approach / Christy Gavin TTÜR

Lanham (Md.) [etc.] : Scarecrow Press, c2008

vi, 229 lk.

ISBN/ISSN: 9780810852020

Teaching information literacy for inquiry-based learning / Mark Hepworth and Geoff Walton TLÜAR

Oxford [etc.] : Chandos, 2009

xix, 253 lk. : ill. ; 23 cm

ISBN/ISSN: 9781843344414

Teaching information skills : theory and practice / Jo Webb and Chris Powis TLÜAR, TTÜR

London : Facet, 2004

X, 223 lk.

ISBN/ISSN: 1856045137 (köites)

Teaching library media skills in grades K-6 : a how-to-do-it manual for librarians / Carolyn Garner ; illustrated by Jaime Crabtree. RR

New York ; London : Neal-Schuman Publishers, 2004.

xviii, 346 lk. : ill. ; 28 cm. + 1 CD-ROM (4 3/4 in.).

ISBN/ISSN: 1555704646 (alk. paper)

Teaching library skills in middle and high school : a how-to-do-it manual / L. J. Garrett, Joanne Moore RR

New York ; London : Neal-Schuman, 1993

XII, 253 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 1555701256

The transformation of the Internet usage practices in Estonia / Pille Runnel RR, TLÜAR, TTÜR

Tartu : Tartu University Press, 2009 (Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastuse trükikoda)

222, [1] lk. : ill. ; 26 cm

ISBN/ISSN: 9789949192687

The Transformation of the Internet Usage Practices in Estonia / [Võrguteavik] / Pille Runnel

Tartu : [Tartu Ülikooli Raamatukogu], c2009

ISBN/ISSN: 9789949192694

http://tallinn.eester.ee/search~S1*est?/dinfop%C3%A4devus/dinfopw~bdevus/1%2C2%2C97%2CZ/l856&FF=dinfopw~bdevus&82%2C%2C90%2C1%2C0

Two information retrieval learning environments : their design and evaluation / Kai Halttunen RR

Tampere : Tampere University Press, 2004

1 kd. (eraldi pag.) : ill. ; 25 cm

ISBN/ISSN: 9514460081

Understanding the importance of information / Beth A. Pulver and Donald C. Adcock TTÜR

London : Heinemann Library, 2009, 2010

48 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 9780431908243

Viljandi maakonna IKT olümpiaadi kontseptsioon ja näidisülesanded : magistritöö / Marika Anissimov ; juhendaja : Mart Laanpere ; Tallinna Ülikool, matemaatika-loodusteaduskond, informaatika osakond TLÜAR

Tallinn : Tallinna Ülikool, 2007

64 l. : ill.

ISBN/ISSN:

World wide work : filtering of online content in a globalized world / edited by Sylvia van de Bunt-Kokhuis TLÜAR

Amsterdam : VU University Press, 2006

238 lk. : ill. ; 24 cm

ISBN/ISSN: 9053839836

Ülikooliraamatukogu - väärtused, võimalused, väljakutsed Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu 60. aastapäeva teaduskonverents 4. aprillil 2006. Artiklite kogumik / [Võrguteavik] : Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu ; koosta RR

Tallinn : Tallinna Ülikool, 2007

ISBN/ISSN: 9789985585009

Allikas: ESTER Tartu, 05.oktoober 2010
märksõna: „infopädevus”
eesti- ja ingliskeelne kirjandus

Assessing student learning outcomes for information literacy instruction in academic institutions / edited by Elizabeth Fuseler Avery

Chicago : Association of College and Research Libraries, 2003

v, 299 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 0838982611

TÜR

Combating student plagiarism : an academic librarian's guide / Lynn D. Lampert

Oxford : Chandos, 2008

xxii, 182 lk.

ISBN/ISSN: 9781843342830 (köites)

TÜR, TÜ Viljandi KA

Corporate literacy : discovering the senses of the organisation / Anne Kauhanen-Simanainen

Oxford : Chandos, 2007

xiii, 166 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 1843342618

TÜR, TÜ Viljandi KA

Creating a comprehensive information literacy plan : a how-to-do-it manual and CD-ROM for librarians / Joanna M. Burkhardt, Mary C. MacDonald, Andree J. Rathemacher

New York ; London : Neal-Schuman Publishers, 2005

ix, 174 lk. : ill. + 1 CD-ROM

ISBN/ISSN: 1555705332

TÜR

Developing the new learning environment : the changing role of the academic librarian / edited by Philippa Levy and Sue Roberts

London : Facet Publishing, 2005

XVII, 237 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 1856045307 (köites)

TÜR

Educating information users in universities, polytechnics and colleges / John Cowley and Nancy Hammond

Wetherby : British Library, 1987

ISBN/ISSN: 0712331387

TÜR, TÜ Viljandi KA

Eesti maaraamatukogutöötajate erialased infovajadused, kasutatavad infoallikad ja tööalane arvutikasutus : lõputöö / Pille-Riin Kranich ; juhendaja Aivi Sepp ; Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, infohariduse osakond, raamatuko

Viljandi : Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, 2009

95 l. + 1 CD-ROM

ISBN/ISSN:

TÜR, TÜ Viljandi KA

Faculty-librarian relationships / Paul O. Jenkins

Oxford : Chandos Publishing, 2005

xxvii, 166 lk.

ISBN/ISSN: 1843341166

TÜR, TÜ Viljandi KA

From Computer Literacy to Informatics Fundamentals International Conference on Informatics in Secondary Schools - Evolution and Perspectives, ISSEP 2005, Klagenfurt, Austria, March 30-April 1, 2005, Proceedings / [Vörguteavik] : edited by Ronald T.

Berlin ; Heidelberg : Springer, 2005

v.: digital

ISBN/ISSN: 9783540319580

TÜR

Growing up digital : the rise of the net generation / Don Tapscott

New York [etc.] : McGraw-Hill, 1998

XII, 338 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 0070633614

TÜR, TÜ Pärnu Kolledž, TÜ Viljandi KA

Gümnaasiumi- ja keskkooliõpilaste infovajadused ja kasutatavad infoallikad Pärnu linna ja maakonna näitel : lõputöö / Piia Salundi ; juhendaja: Aivi Sepp ; Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, raamatukogunduse, infoteaduse ja do

Viljandi : Viljandi Kultuuriakadeemia, 2008

89 l. : ill. + CD + 1 CD-ROM

ISBN/ISSN:

TÜR, TÜ Viljandi KA

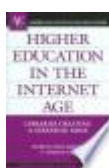
Higher education in the Internet age : libraries creating a strategic edge / Patricia Senn Breivik and E. Gordon Gee

Westport (Conn.) : Praeger, 2006

xv, 322 lk. ; 25 cm

ISBN/ISSN: 0275981940

TÜR, TÜ Viljandi KA

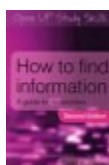
How to find information : a guide for researchers / by Sally Rumsey

Maidenhead ; New York : McGraw Hill/Open University Press, 2008

xvii, 223 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 9780335226313

TÜR

Infokihistumine: Interneti mittekasutajad, vähekasutajad ning hiljuti kasutama hakanud / [Vörguteavik] / Pille Pruulmann-Vengerfeldt, Tarmo Kalvet

Tallinn : Poliitikauuringute Keskus Praxis, 2008

ISBN/ISSN:

E-ressursid

Information and behavior

New Brunswick ; London : Transaction Publishers, 1985-1997

Irregulaarne

ISBN/ISSN: 0740-5502

TÜR

Information literacy: a practitioner's guide / Susie Andretta

Oxford [etc.] : Chandos, 2005

xxii, 208 lk.

ISBN/ISSN: 1843340658

TÜR

Information literacy and the technological transformation of higher education: papers and documents of the ACRL Instruction Section Think Tank III : ACRL Instruction Section Think Tank III held in New Orleans, Louisiana, June 24-25, 1999 / edited by K

Ann Arbor (Mich.) : Pierian Press, 2004

xii, 85 lk.

ISBN/ISSN: 0876503717

TÜR, TÜ Viljandi KA

Information literacy education: a process approach : professionalising the pedagogical role of academic libraries / Maria-Carme Torras and Tove Pemmer Sætre

Oxford : Chandos Publishing, 2009

xiii, 112 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 9781843343875 (köites)

TÜR

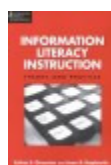
Information literacy instruction : theory and practice / Esther S. Grassian and Joan R. Kaplowitz

New York ; London : Neal-Schuman, 2001

xxxi, 468 lk. : ill. + 1 CD-ROM

ISBN/ISSN: 1555704069

TÜR

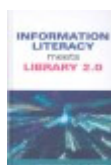
Information literacy meets Library 2.0 / edited by Peter Godwin and Jo Parker

London : Facet, 2008

x, 188 lk. : ill ; 25 cm

ISBN/ISSN: 9781856046374 (köites)

TÜR, TÜ Viljandi KA

Information literacy programs in the digital age: educating college and university students online / compiled by Alice Daugherty and Michael F. Russo

Chicago : Association of College and Research Libraries, 2007

ix, 275 lk. : ill. ; 27 cm

ISBN/ISSN: 9780838984444

TÜR

Informatsioon. Kommunikatsioon. Ühiskond = Information. Communication. Society : [artiklikogumik] / toimetanud Elviine Uverskaja, Liivi Aarma

Tallinn : [Tallinna Ülikool], 2005 (Põltsamaa : Vali Press)

231 lk. : ill. ; 24 cm.

ISBN/ISSN: 9985583914

KMAR, Tartu LR, TÜR, TÜ Narva Kolledž, TÜ Pärnu Kolledž, TÜ HT rk., TÜ Sotsiaaltead., TÜ Viljandi KA

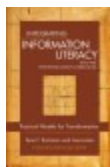
Integrating information literacy into the higher education curriculum : practical models for transformation / Ilene Rockman and associates

San Francisco : Jossey-Bass, 2004

xxiii, 260 lk.

ISBN/ISSN: 0787965278

TÜR, TÜ Viljandi KA

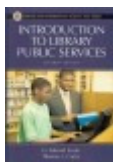
Introduction to library public services / G. Edward Evans and Thomas L. Carter

Westport (Conn.) : Libraries Unlimited, 2009

xix, 401 lk. : ill. ; 26 cm

ISBN/ISSN: 9781591585961 (köites)

TÜR, TÜ Viljandi KA

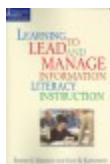
Learning to lead and manage information literacy instruction / Esther S. Grassian and Joan R. Kaplowitz

New York ; London : Neal-Schuman, 2005

xxii, 322 lk. + 1 CD-ROM

ISBN/ISSN: 1555705154

TÜR

Organizing knowledge : taxonomies, knowledge and organization effectiveness / Patrick Lambe

Oxford : Chandos, 2007

xix, 277 lk. : ill ; 24 cm

ISBN/ISSN: 9781843342281 (köites)

TÜR, TÜ Viljandi KA

Searching for the concept, not just the word : a librarian's guide to ontologies and semantics / Brandy E. King

Oxford : Chandos, 2008

xxi, 202 lk.

ISBN/ISSN: 9781843343196 (köites)

TÜR, TÜ Viljandi KA

The seven faces of information literacy / Christine Bruce

Adelaide : Auslib Press, 1997

203 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 1875145435

TÜR

TÜ väitekirjade elektrooniline publitseerimine : magistritöö / Signe Bachmann ; juhendaja: Vambola Leping ; Tartu Ülikool, filosoofiateaduskond, infokorralduse magistriõpe

Tartu : Tartu Ülikool, 2009

82 l. : ill.

ISBN/ISSN:

TÜR

Vaikse teadmuse avaldumine kriitikakirjutuses Noor-Eesti näitel : hinnangud kaasaegsele Eesti kirjandusele : lõputöö / Marju Mikkil ; juhendaja: Aivi Sepp ; Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, raamatukogunduse, infoteaduse ja doku

Viljandi : Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, 2008

118 l. : ill. + 1 CD-ROM

ISBN/ISSN:

TÜR, TÜ Viljandi KA

Wikis: tools for information work and collaboration / Jane Klobas ; with additional contributions from Angela Beesley ... [et al.]

Oxford : Chandos Publishing, 2006

xxi, 229 lk. : ill.

ISBN/ISSN: 9781843341796 (köites)

TÜR, TÜ Viljandi KA

Ülikooliraamatukogu - väärtused, võimalused, väljakutsed Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu 60. aastapäeva teaduskonverents 4. aprillil 2006. Artiklite kogumik / [Võrguteavik] : Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu ; koosta

Tallinn : Tallinna Ülikool, 2007

ISBN/ISSN: 9789985585009

TÜR

ONLINE

INFOPÄDEVUS

kirjandust Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli andmebaasis RIKSweb

Pealkiri **Assessing student learning outcomes for information literacy instruction in academic institutions / edited by Elizabeth Fuseler Avery [võrguteavik]**
ISBN 0838982611
Üldine UDK indeks [378](#)
Ilmumisandmed Chicago : Association of College and Research Libraries, 2003
Arvandmed V, 299 lk. : ill.
Bibl. märkus Bibliograafia peatükkide lõpus
Märksõna - üldine [üliõpilased](#) ; [infovajadus](#) ; [infopädevus](#) ; [infokäitumine](#) ; [infootsing](#) ; [õpetamine](#) ; [õppekorraldus](#) ; [raamatukogud](#) ; [hindamine](#) ; [võimete testid](#)
Teine autor [Avery, Elizabeth Fuseler](#), *toimetaja*
Elektroonilise juurdepääsu andmed : http://books.google.com/books?id=vNRab-wKkacC&printsec=frontcover&cd=1&source=gbs_ViewAPI#v=onepage&q&f=false

Pealkiri **Interneti käsiraamat 2002 / Andrus Riim**
ISBN 9985939255
Üldine UDK indeks [004](#)
Isikunimi [Riim, Andrus](#)
Ilmumisandmed Tallinn : Arvutikirjastus, 2002
Arvandmed 283 lk. : ill. + CD-ROM
Märksõna - üldine [Internet](#) ; [rakendusprogrammid](#) ; [e-post](#) ; [brauserid](#) ; [veebisaidid](#) ; [infootsing](#) ; [käsiraamatud](#)

Pealkiri **Infootsing. Andmebaasi loomine MS Accessis / Silvi Roomets**
ISBN 9985785789
Üldine UDK indeks [004](#)
Isikunimi [Roomets, Silvi](#)
Ilmumisandmed Tallinn : S. Roomets, 2002
Arvandmed 65, [1] lk. : ill.
Bibl. märkus Sisaldab bibliograafiat
Märksõna - üldine [infootsing](#) ; [andmebaasid](#) ; [infootsisüsteemid](#) ; [andmebaasisüsteemid](#) ; [Access](#) ; [automatiseeritud raamatukogusüsteemid](#)
Märksõna - zhanr [käsiraamatud](#)

Pealkiri Internet guide to herbal remedies / David J. Owen
ISBN 0789022311
9780789022318
Keeled eng
Üldine UDK indeks [615.3](#)
Isikunimi [Owen, David J.](#)
Ilmumisandmed New York : Haworth Information Press, 2006
Arvandmed xi, 119 lk. : ill.
Sarjaandmed [Haworth Internet medical guides](#)
Bibl. märkus Sisaldab bibliograafiat ja registrit
Märksõna - üldine [ravimtaimed](#) ; [infootsing](#) ; [Internet](#) ; [andmebaasid](#)
Elektroonilise juurdepääsu andmed <http://www.loc.gov/catdir/toc/fy0709/2006015772.html>

Pealkiri Literature searching and evidence interpretation for assessing health care practices / Clifford Goodman ; The Swedish Council on Technology Assessment in Health Care
ISBN 9187890224
Üldine UDK indeks [614.2](#)
Oma liigitus [WY 20.5](#)
Isikunimi [Goodman, C.](#)
Kollektiivi nimi The Swedish Council on Technology Assessment in Health Care
Ilmumisandmed Stockholm : The Swedish Council on Technology Assessment in Health Care, 1994
Arvandmed 81 lk.
Märksõna - üldine [tervishoid](#) ; [uuringud](#) ; [infootsing](#) ; [töenduspõhine praktika](#) ; [kvaliteet](#) ; [hindamine](#)
Oma märksõna [töenduspõhine meditsiin](#)

Pealkiri Medical information on the Internet : a guide for health professionals / Robert Kiley
ISBN 0443072159
Üldine UDK indeks [004](#)
Isikunimi [Kiley, R.](#)
Trükikordus 3th ed.
Ilmumisandmed Edinburgh : Churchill Livingstone, 2003
Arvandmed xi, 185 lk. : ill.
Märksõna - üldine [meditsiin](#) ; [tervishoid](#) ; [infootsing](#) ; [infootsisüsteemid](#) ; [andmebaasid](#) ; [Internet](#)

Pealkiri Night blindness : a medical dictionary, bibliography, and annotated research guide to internet references / James N. Parker and Philip M.
Keeled eng
Üldine UDK indeks [617.7](#)
Parker, editors
Ilmumisandmed San Diego : ICON Group International, 2004
Arvandmed viii, 128 lk.
Märksõna - üldine [infootsing](#) ; [andmebaasid](#) ; [nägemine](#)
Oma märksõna [hemeraloopia](#) ; [hämaruspimesus](#)
Teine autor [Parker, James N.](#), toimetaja
[Parker, Philip M.](#), toimetaja

Pealkiri Näytön jäljillä : tiedonhaku näyttöön perustuvassa hoitotyössä

/ Leena Elomaa & Hannele Mikkola
ISBN 9789522160652
Keeled fin
Üldine UDK indeks [61](#)
Isikunimi [Elomaa, Leena](#)
Trükikordus 4.trk.
Ilmumisandmed Turku : Turun ammattikorkeakoulu, 2008
Arvandmed 73 lk. : ill.
Sarjaandmed [Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja](#), 12.
Bibl. märkus Sisaldab bibliograafiat
Märksõna - üldine [infootsing](#) ; [andmebaasid](#) ; [meditsiiniinfo](#) ; [Medline \(andmebaas\)](#) ; [CINAHL \(andmebaas\)](#) ; [Medic \(andmebaas\)](#) ; [Cochrane Library \(andmebaas\)](#)
Teine autor [Mikkola, Hannele](#)

Pealkiri **Arvutikasutaja sõnastik : inglise-eesti / Vello Hanson, Arvi Tavast ; toimetanud Ustus Agur**
ISBN 9985571002
Üldine UDK indeks [004](#)
Isikunimi [Hanson, Vello](#)
Ilmumisandmed Tallinn : Ilo, 1996
Arvandmed 220, [8] lk. : ill.
Märksõna - üldine [arvutid](#) ; [informaatika](#) ; [inglise keel](#) ; [eesti keel](#) ; [oskussõnastikud](#)
Teine autor [Tavast Arvi](#)
[Agur, Ustus](#) (toim.)

Pealkiri **A & A : E-õppe erinumber, 3/4 / Tallinna Tehnika Ülikool**
ISSN 1406345X
Keeled est eng
Üldine UDK indeks [37](#)
Ilmumisandmed Tallinn : Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus, 2006
Arvandmed 89 lk. : ill.
Sarjaandmed [Infotehnoloogia ajakiri](#)
Bibl. märkus bibliograafia artiklite lõpus
Kokkuvõtte jms. märkus sisukord inglise keeles lk. 89
Märksõna - üldine [arvutipõhine õpe](#) ; [e-õpe](#) ; [õppimine](#) ; [õpetamine](#) ; [infotehnoloogia](#) ; [informaatika](#) ; [õpitarkvara](#)
Märksõna - zhanr [ajakirjad](#)
Teine autor [Tallinna Tehnikaülikool](#)
Lisakirje - kollektiiv [Tallinna Tehnikaülikool](#)
Elektroonilise juurdepääsu andmed <http://www.ttu.ee/aa>

Pealkiri **Suur vapustus : inimloomus ja ühiskondliku korra taastamine / Francis Fukuyama**
ISBN 9985932986
Üldine UDK indeks [316](#)
Isikunimi [Fukuyama, F.](#)
Ilmumisandmed [Tallinn] : Tänapäev, 2001
Arvandmed 400 lk. : ill.
Bibl. märkus Bibliograafia lk. 355-381. - Sisaldab registrit
Märksõna - üldine [infoühiskond](#) ; [ühiskond](#) ; [sotsiaalsed muutused](#) ; [soorollid](#) ; [sotsiaalsed struktuurid](#) ; [sotsiaalsed normid](#) ; [sotsiaalpsühholoogia](#)

Pealkiri **Häkkerieetika ja informatsiooniajastu vaim / Pekka Himanen ISBN**
9949407001

Üldine UDK indeks [17](#)
Isikunimi [Himanen, Pekka](#)

Ilmumisaandmed Tallinn : Kunst, 2003

Arvandmed 224 lk.

Märksõna - üldine [eetika](#) ; [häkkerid](#) ; [väärtused](#) ; [infoühiskond](#)

Pealkiri **Information Literacy Education: A process approach.
Professionalising the pedagogical role of academic libraries /
Maria-Carme Torras, Tove Pemmer Stre**

ISBN 9781843343875

Üldine UDK indeks [025](#)

Isikunimi [Torras, Maria-Carme](#)

Ilmumisaandmed Oxford : Chandos, 2008

Arvandmed xiv, 114 lk.

Sarjaandmed [Chandos Information Professional Series](#)

Märksõna - üldine [akadeemilised raamatukogud](#) ; [lugejakoolitus](#)

Teine autor [Stre, Tove Pemmer](#)

Pealkiri **Librarians of Babel : a toolkit for effective communication / Paola
De Castro**

ISBN 9781843343783

Keeled eng

Üldine UDK indeks [02](#)

Isikunimi [De Castro, Paola](#)

Ilmumisaandmed Oxford : Chandos, 2008

Arvandmed 133 lk.

Märksõna - üldine [kommunikatsioon](#) ; [kirjutamisõpetus](#) ; [tekstid](#) ; [raamatud](#) ; [ettekanded](#) ; [artiklid](#) ;
[esitlused](#) ; [toimetamine](#) ; [posterid](#) ; [konverentsid](#) ; [illustratsioonid](#)

Märksõna - zhanr [käsiraamat](#)

Pealkiri **Metsiku mõtlemise kodustamine / Jack Goody ; inglise keelest
tõlkinud Triinu Pakk-Allmann**

ISBN 9985311280

Üldine UDK indeks [39](#)

Isikunimi [Goody, Jack](#)

Ilmumisaandmed Tallinn : Varrak, 2005

Arvandmed 256 lk. : ill.

Sarjaandmed [Ajalugu. Sotsiaalteadused](#).

Bibl. märkus Bibliograafia lk. 224-232. - Sisaldab registreid

Märksõna - üldine [mõtlemine](#) ; [kirjaoskus](#) ; [kommunikatsioon](#) ; [maailmapilt](#) ; [kultuuriantropoloogia](#) ;
[sotsiaalanropoloogia](#) ; [etnopsühholoogia](#) ; [kirjalik suhtlus](#) ; [suuline suhtlus](#) ; [kultuurirotsessid](#) ;
[kirjasüsteemid](#) ; [sotsiaalsed muutused](#) ; [sotsiaalkultuurilised mõjud](#) ; [kultuurilugu](#) ; [sotsiaalaajalugu](#)

Teine autor [Pakk-Allmann, Triinu](#), [tõlkija](#)

Pealkiri **Tervise teavitamise käsiraamat / Osmo A. Wiio, Pekka Puska**

Üldine UDK indeks [614](#)

Isikunimi [Wiio, Osmo](#)

Ilmumisaandmed [Tallinn] : [Eesti Tervisekasvatuse Keskus], 1995

Arvandmed 106 lk. : ill.

Märksõna - üldine [tervis](#) ; [tervisekasvatus](#) ; [tervisedendus](#) ; [teabelevi](#) ; [teabekorraldus](#) ;
[kommunikatsioon](#) ; [nõustamine](#) ; [käsiraamatud](#)

Teine autor [Puska, Pekka](#)

Pealkiri **Kommunikatsioonistrateegiate kasutamine infomaterjalide
väljaandmisel Tervise Arengu Instituudi näitel : diplomitöö /
Liina Kokk; juhendaja MA Lembi Posti**

Üldine UDK indeks 614(043)

Isikunimi Kokk, Liina

Ilmumisaandmed Tallinn : Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, 2010

Arvandmed 51 lehte

Bibl. märkus Sisaldab kasutatud kirjandust

Märksõna - üldine tervisedendus ; kommunikatsioon ; teabekorraldus ; teabelevi ; infohaldus ;
teabekeskused

Märksõna - zhanr küsitlusuuringud ; üliõpilastööd

Oma märksõna kirjanduse analüüs ; infomaterjalid ; kommunikatsioonistrateegiad

Teine autor Posti, Lembi, juhendaja

INFOKIRJAOSKUS

KIRJANDUST

KIRJASTUS KRISOSTOMUS

VAHENDUSEL

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9780838910467.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9781412909044i.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9781555706418.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9781856044844.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9781856045971.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9780789034038i.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9781843343462i.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9789985983997i.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9780203908549e.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9781599047287e.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9781400830411e.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9780810876958e.html>

Link: <http://www.kriso.ee/cgi-bin/shop/9780470749425e.html>